

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu. -- Posamezna številka stane s prilogo „Vera in Življenje“ 2.- Din

Ob blagoslovitvi povečanih prostorov zavetišča in sirotišča.

(Nagovor župnika 15. XI. 1931.)

Preljubi moji župljani, dragi prijatelji! Še nam je živa današnja beseda Kristusova iz evangelija o gorčičnem zrnju. „To je sicer najmanjše izmed vseh semen, ko pa zraste, je večje ko zelišča in postane drevo, tako da prilete ptice neba in prebivajo na njegovih vejah.“ (Matej 13. 32.)

Ko danes vesel in srečen blagoslovljam novi del te stavbe, mi uhajajo misli nazaj za nekaj desetletij, ko je bila tržiška Vincencijeva konferenca tudi podobna še gorčičnemu zrnju. To gorčično zrno je vzkliko leta 1889. Sejalca je bil mnogozaslужni tržiški župnik pokojni g. Franc Špendal. A ni dosti, da je zrno samo vsejano. Treba mu je zemljo tudi rabljati. Pa je to gorčično zrno zlasti čuval in negoval blagopokojni gosp. Andrej Gassner in številni odlični odborniki Vincencijeve konference ter požrtvovalni dobrotniki. Z veliko naklonjenostjo je vedno podpiral to zrno tudi blag. g. Edm. Glanzmann in vsi gg. lastniki predilnice.

Že l. 1890. je blagopokojni g. Gassner izročil znesek 400 goldinarjev za sklad hiše Vincencijeve konference. Oglašali so se tudi drugi plemeniti dobrotniki in ko je dobila konferenca leta 1892. dar 2000 goldinarjev od neimenovane osebe in zopet leta 1893 na enak način zlato rento v vrednosti 1000 goldinarjev, je bila že sprožena misel o sirotišču in zavetišču za delavske otroke.

Par hiš so odborniki Vincencijeve konference v mislih že imeli kupljenih, a kljub gospodarskemu talentu g. župnika Špendala, je v tesnem našem Trziču ta zadeva ostala dolgo nerešena.

Po odhodu prvega predsednika konference (g. Špendala) iz Trziča je postal predsednik konference leta 1909 blagopokojni g. Gassner Andrej. S podpredsednikom, g. župnikom Potokarjem, sta leta 1913 kupila staro hišo na Skali. Iz gorčičnega zrna je

pognalo drevo, ki je v svojo senco že koncem leta 1913 sprejelo prve varovance. Prišle so č. sestre, poskrbele so dobre roke radodarnih Trzičanov za to in ono, pa je Skala oživela, ko je bila čuvana z utripi krščanske ljubezni.

Med grozno vojsko je konferenca v svojih prostorih s šolsko in vojno kuhinjo tesnila glad neštetim. Po vojski se je drevo Vincencijeve konference pod vodstvom blagopokojnega g. Gasnerja in pozneje blagopokojnega g. Pirca in v letu 1928 pod predstvom g. župnika Škerbeca vedno lepše razrašalo, pa je postala konferenca lastnica dveh stavb na Skali. Rokodelskega doma, podpirateljica revežev po družinah in krušna mati številnih delavskih otrok.

Lani so postali prostori zavetišča in sirotišča že premajhni in to nas je nagibalo tudi v teh težkih gospodarskih prilikah k temu, da smo oskrbeli konferenci in njenim namenom nove prostore.

Blagoslovilni oltar je postavljen danes na gledališkem odru. Kako to? Ali je to v skladu z versko dobrodelno družbo? Zakaj ima v Trziču Vincencijeva konferenca pokroviteljstvo nad vsem katoliškim gibanjem? Zato, ker je že v začetku svojega delovanja razširila svojo skrb tudi na pravo katoliško prosveto in je vedno delovala dobrodelno ne samo na polju gmotnih, ampak tudi na njivi duševnih potreb. 11. januarja 1897 je blagopokojni gospod Gassner pri seji konference zastavil vprašanje: „Ali ne kaže, da bi konferenca ustanovila bralno društvo?“ Gospod župnik Špendal je temu predlogu v začetku ugovarjal, a še isto leto je bilo ustanovljeno naše prosvetno društvo sv. Jožefa. Že tedaj je torej skušala postati konferenca torišče vsega katoliškega dela, ki se je v tisti dobi pričelo razvijati v mnogih katoliških društvih.

Cerkvena oblast vsako dobro stvar podpira in blagoslovlja. Tudi vsem organizacijam, ki delujejo v skladu s cerkvenimi predpisi nudi naklonjenost in pomoč. Tako je tudi naša Skala mogla v začetku razvijati svojo dobrodelnost le na ta način, da ji je

priskočila na pomoč cerkvena oblast. Vincencijeva konferenca ni zmogla vseh sredstev niti za nakup stare hiše, niti za zidavo nove hiše „Našega doma“. Z dovoljenjem škofijskega ordinariata je tržiška župna cerkev Vincencijevi konferenci priskočila na pomoč z denarnimi sredstvi, da je bilo mogoče v Trziču organizirano podpreti revne po Gospodovem nauku in zgledu. Seveda, glavni gospodar imovine je bila zato župnijska cerkev, ki mora svoje premoženje zvesto čuvati. Toda že leta 1915 je Vincencijeva konferenca prevzela staro hišo na Skali v svojo last in leta 1919 enako novo stavbo „Našega doma“, ki jo je odkupil za konferenco blagopokojni g. Andrej Gassner s poklonilno hranilno knjižico za 30.000 kron.

Iz gorčičnega, neznatnega semena je zrastle drevo na polju krščanske dobrotlosti v Trziču. Naj to drevo uspeva! Naj prihajajo v senco tega drevesa nedolžni naši potrebni otroci, da tu rastejo za Kristusa, za nebesa in za slavno našo domovino. Naj v to senco krščanske dobrotlosti hodijo odrasli, da bodo stali kot skala v boju zoper hudobnega duha in njegove privržence.

Naj dobron Bog vrača vsem živim in mrtvim dobronikom Vincencijeve konference iz zakladov svoje obilne dobrote! Naj pa tudi dobron Bog poskrbi, da z njegovo milostjo in z naklonjenostjo dobronikov drevo Vincencijeve konference v naši župniji vedno sveže zeleni. To bodi ob tej uri naša molitev!

Zgodi se tvoja volja ...

(Nadaljevanje in konec.)

Res, popoldne se čuti oče nekam krepkega. Presrečna družinica se zato lahko poda na božjo pot. Kmalu pridejo trije potniki-romarji iz mesta. Pred očmi jim zažari majhen grič, na katerem se blesti cerkev milostljive Matere. Koliko ljudi je že romalo proti tej cerkvi! S prošnjami in zahvalami, s solzami in veseljem, z grešnim in čistim srcem, v zdravju in boleznih! Pa vsak roma k Materi zato, da dobi pri njej pomoči in utehe za dušo in telo.

Pod cerkvijo se nahaja več kapelic. Žalostni del sv. rožnega venca te kapelice s svojimi slikami predstavljajo. Kdo ne bi obstal ob spominu trpljenja Matere in Sina! Tudi naši romarji obstojijo pri vsaki kapelici in pri vsaki bolj dolgo. Očetu postaja zopet hušje in prav mu prihajajo za odpočitek klopi, ki so prislonjene k vsaki kapeli.

Ob skrivnostih žalostnega rožnega venca premišljujejo stariši in novomašnik svojo za-

lost in radost. Oče nosi težki križ boleznih, ljubeča žena z njim sočustvuje in sin duhovnik že na tihem daruje pred prvo nekrvavo daritvijo Bogu žrtev — ljubega svojega očeta. Počasi in s težavo pridejo do zadnje kapelice. Oče tu zopet počiva. Sinduhovnik poklekne zaupno pred podobo Križanega in iz srca, Bogu posvečenega, privre prisrčni: „Zgodi se Tvoja volja ...!“

Končno pridejo v romarsko cerkev. Polna je vernikov, ki so prihili k Materi. Predstojnik cerkve je govoril že zunaj z novomašnikom in ga je naprosil, da podeli zbranim romarjem svoj novomašni blagoslov.

Oče in mati klečita v klopi, molitev zahvale za sinovo mašniško posvečenje jima vre iz srca. Novomašnik pride iz zakristije v belem oblačilu. Za trenutek poklekne pred Marijin oltar, potem pa razprostre svoje roke, da blagoslovi vse zbrane in posebej ljubo mater in bolnega očeta. Pa komaj podeli sveti blagoslov in še ne pride nazaj v zakristijo začuje v cerkvi ropot. Nekomu je postalo slabo ... Novomašnik takoj ve, da njegovemu očetu.

Hitro sleče novomašnik duhovniška oblačila in hiti iz cerkve. Na klop poleg Križanega polagajo njegovega očeta, bledega in upadlega. Mati joka in iz prs se izvije grozna beseda: „Sin, oče umira!“ Pogled na križ daje sinu - novomašniku poguma. Z ljubečo roko briše svojemu očetu potno čelo. Za trenutek postane očetu lažje in šepetajoče zaprosi sv. spovedi. Vsi se odstranijo, sin - novomašnik pa v tihem šepetu spoveduje svojega očeta, ki prejema zakrament sv. spovedi zadnjikrat. Komaj je sv. spoved končana, prihiti še predstojnik romarske cerkve, ki podeli umirajočemu zakrament svetega maziljenja in duša trpina odide k Bogu po plačilo. — Pred Križanega poklekne mati in sin, da Njemu darujeta veliko žrtev ...

Naslednji večer rojstni kraj sprejema novomašnika. Mogočni slavoloki in lepi venci prepletajo pot, po kateri hodi. S cvetjem prihajajo novomašniku nasproti, a prave radosti ni nikjer. Kako? Za vozom, v katerem se vozi novomašnik, vozi drugi voz črno krsto njegovega očeta. Pri pozdravih prejema novomašnik cvetje, pa polaga ga na črno krsto, v kateri počiva truplo ljubega očeta ...

Drugi dan se vrši velik mrtvaški sprevod. Naslednjo nedeljo slovesna nova sv. maša in na dan, ko bi stariši novomašnikovi imeli obhajati srebrno svojo poroko, se vrši črna sv. maša za srebrnim ženinom, čigar zlato srce že počiva v Bogu. — Vse te slovesnosti, vesele in žalostne, opravlja novo-

mašnik. Prav nič razburjen, svečano in resno opravlja predpisane obrede. Sveti mir mu sije iz čela in vsega vedenja. Kako je to mogoče?

Pred Križanega poklekujе novomašnik v teh težkih dneh in njegovo Bogu posvečeno srce moli vdano in prisrčno: „Zgodí se Tvoja volja...“

To in ono.

Dan Katoliške akcije ob priliki blagoslovitve novih prostorov „Našega doma“ je pokazal navdušeno katoliško zavednost vseh župljanov. Vršilo se je vse po programu in udeležba je bila pri vseh pobožnostih v cerkvi in v dvorani polnoštevilna tako, da je kar primanjkovalo prostora. Zrna, ki so ta dan padala v naša srca, naj obrodijo tudi sad!

Obračun za slikanje moške kapele in za nabavo dveh novih oken v moški kapeli župnijske cerkve je sledeči: slikanje treh velikih slik Din 15 000.—, beljenje sten z oljnatim pasom vred Din 1.670, zidarska dela Din 2.099 20, dve novi okni po načrtu Din 3.200.—. Skupaj izdatki Din 21 969 20. Za kritje teh stroškov so prispevali farani s prostovoljnimi darovi v pušco, ki je bila v ta namen priporočena pri šmarnični pobožnosti, o Velikem Šmarnu in na dan Vseh svetnikov Din 5242 45. Patronat je naklonil dar Din 5 000.—. Za eno okno pa je prispevala dobra neimenovana oseba Din 1.600. V kritje stroškov je bilo torej zbranega Din 11.842 45 in je pokrila župna cerkev iz svojih prihrankov 10 126 75. Vsem, ki so z večjim ali manjšim darom pripomogli k lepi ureditvi kapele, bodi Bog plačnik!

V spomin na blagopokojnega g. očeta, ki je glavni ustanovnik zavetišča in sirotišča Vincencijeve konference, sta darovala konferenci ob blagoslovitvi povečanih prostorov „Našega doma“ g. Andrej Gassner Din 10.000.— in g. Leo Gassner Din 5.000.—. Naj povrne dobri Bog!

Mohorjeve knjige so prispelle in jih dotični, ki jih še niso sprejeli, dobijo v župnijski pisarni. Po možnosti naj vsak pri odvzemu letošnjih knjig izroči že kar naročnino za prihodnje leto, ki znaša tudi samo 20 dinarjev za šestero knjig.

V adventu mirujte ženini in neveste po možnosti z oklici in s porokami. Lani je naneslo, da so se ves advent vršili oklici. Če je res sila in se vrši poroka na tihem, je to sicer možno, a ni preveč primerno resnemu času.

Stanovski zaščitniki in patroni imajo v Trziču veliko veljavo. Prav je, da se priporoča vsak stan svojemu zavetniku. Sv. mašo na dan zavetnika kakšnega stanu naroča navadno stanovsko združenje. Naj tako sv. mašo posamezna društva vedno sproti pravočasno naročijo, da ne bo potem nesporazumov. Splošni dogovori ne držijo vedno in jih novi odbori pozabijo.

Duhovne vaje za dekleta se vršijo o Božiču v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani od 26. decembra zvečer do srede 30. decembra zjutraj. Priglasiti se je treba do 8. decembra v Lichtenthurnovem zavodu. Vodili bodo duhovne vaje gg. lazaristi. Tudi pri sestrah križarkah v Mali loki pri Ihanu se vršijo tečaji zaprtih duhovnih vaj za dekleta in žene. Tečaji se vršijo od sobote zvečer do srede zjutraj. Dnevi so objavljeni v „Bogoljubu“ in v drugih časopisih. Pojasnila daje predstojništvo čč. sester sv. Križa v Mali loki pri Ihanu, p. Domžale. Oskrbovalnina za en tečaj duhovnih vaj znaša 100 Din. — Tako imajo sedaj priliko opraviti zaprte duhovne vaje moški pri oo. jezuitih v Ljubljani, dekleta in žene pa v Mali loki, oziroma tudi v Ljubljani.

Bolniki bodo imeli priliko prejeti sv. zakramente za božične praznike doma v kvaternem tednu. V Dolini dne 15. decembra, pri Sveti Ani 16. decembra, v Trziču in na Bistrici pa 17. decembra sv. spoved, dne 18. decembra zjutraj pa sv. obhajilo. Do 13. decembra naj bodo vsi bolniki priglašeni.

Posmrtninskih zavarovanj je danes vsepolno. Zavarovanje, ki hoče izvajati predvsem krščansko dejansko ljubezen, nudi Karitativna zveza v Ljubljani z zavarovanjem pri „Karitas“. To zavarovanje ima to prednost, da so mesečni prispevki vedno enaki, v slučaju smrti zaradi nezgode se izplača dvojna zavarovana svota, po treh letih plačevanja se zavarovanja vsak čas lahko odkupi ali spremeni in zavarovanec dobi lahko na zavarovalno polico tudi posojilo. Družinam z otroci nudi to zavarovanje še posebne ugodnosti. Pojasnila za to zavarovanje dobite lahko v Ljubljani, Masarykova ulica 12 ali pri tržiškem zastopniku, ki vam ga lahko označi župni urad, kamor itak prihajate po rojstne podatke za zavarovanje. — Rostne podatke pa daje župni urad le zavarovancem, sorodnikom in tistim, ki jih zavarovane osebe pooblaste. Naj vsak ve, čigava smrt je zastavljena!

Izseljeniško nedeljo imenuje Družba sv. Rafaela prvo adventno nedeljo. Kdor ima koga svojcev v tujini, naj mu to nedeljo

piše in naj ga opomni tudi na dolžnosti, ki jih ima do vere in domovine. Kdor pa je sam od doma — takih je v naši župniji več — naj se na to nedeljo spomni verne svoje mladosti in naukov svojih starišev. Družba sv. Rafaela je izdala posebno pismo za naše drage v tujini. Če ga hoče kdo poslati svojcu, naj se oglasi v župni pisarni.

Uradne ure v župnijski pisarni so vsak dan od osmih do dvanajstih dopoldne. Le v torkih in petkih so samo popoldne ob treh do šestih. Ženini in neveste naj prihajajo le ob torkih popoldne ob petih. Ob označenih urah vsak gotovo opravi v župnijski pisarni. Če ni doma župnika, naj pokliče vsak koga gg. kaplanov. Tudi ob drugem času lahko in radi postrežemo, a čisto bi želeli malo več reda. Ima n. pr. med jedjo rad mir še pes — pa tudi Vovk!

Oznanila za december.

Ves advent je za zornice zjutraj ob 6 orglana sv. maša z blagoslovom.

1. **Državni praznik** ujedinenja. Ob 8. uri sv. maša in nato predpisane molitve.

4. **Sv. Barbara**. Ob pol 8. sv. maša pri svetem Andreju. **Prvi petek v mesecu**. Ob 6. sv. maša z blagoslovom, na predvečer od 8. — 9. skupna molitev sv. ure v župni cerkvi.

6. **II. adventna nedelja, prva v mesecu in god sv. Nikolaja**. Pred šesto sv. mašo je skupno sv. obhajilo moških, ki naj adventne sv. spovedi ne odlašajo na zadnje dni, pač pa naj porabijo posebno zato prvo nedeljo v mesecu.

8. **Zapovedan praznik Brezmadežne**. Ob 6. in 10. je sv. maša z dvema blagoslovoma, ob 8. z enim. Ob 10. je slovesna peta sv. maša z leviti. Popoldne slovesne litanije Matere božje.

13. **III. adventna nedelja in god sv. Lucije**. Službe božje kot vsako nedeljo.

16., 18., 20. **Kvaterni dnevi**. V sredo in soboto je ukazano zdržek pri jedi, a je dovoljeno jesti meso, v petek je strogi post.

16. **Pričetek devetdnevnice na čast Rojstvu Gospodovemu**. Vsak večer ob 7. sv. rožni venec in litanije Matere božje.

17. **Rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra**. Ob 8. sv. maša in nato predpisane molitve za kralja.

20. **IV. adventna nedelja in kvaterni dnevi**. Službe božje v navadnem redu. Od 9. — 10. se vrši pred Najsvetejšim ura molitve za duhovnike. Pred cerkvijo je pušca za reveže Vincencijeve konference. Popoldne: sv. križev pot, rožni venec in litanije.

21. **Sv. Tomaž apostol**. Ob 6. orglana farna sv. maša.

24. **Vigilija Rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa**. Strogi post, ki traja le do večerje, pri kateri je dovoljeno jesti meso in se nasititi. Sklep devetdnevnice je ob 5. popoldne. Zvečer ob 11. so slovesne jutranjice z zahvalno pesmijo o polnoči. Nato slovesna peta sv. maša z leviti. Po polnočnici se deli sv. obhajilo. Spodobi se, da dotični, ki pristopi po polnočnici k sv. obhajilu, par ur pred polnočjo ne zaužije več nobene stvari.

25. **Rojstvo Gospoda našega Jezusa Kristusa — Sveti dan**. Ob pol 6. se prično tri svete maše, druga ob 6. je z dvema blagoslovoma. Ob pol 8. je izopet pričetek treh sv. maš, druga ob 8. je z blagoslovom. Ob pol 10. je tiha sv. maša. Ob 10. je slovesna peta sv. maša z leviti in z dvema blagoslovoma. Med 6. in 10. sv. mašo je običajno darovanje za može in žene. Popoldne ob 3. so sloves. litanije Matere božje.

26. **Sv. Štefan, nezapovedan praznik**, Službe božje kot ob nedeljah. Po 10. sv. maši je blagoslov vode in soli.

27. **Nedelja in god sv. Janeza Ev.** Službe božje v navadnem redu.

28. **Spomin nedolžnih otročičev**. Ob 6. orglana farna sv. maša.

31. **Sv. Silvester**. Ob 6. orglana farna sv. maša. Ob 4. slovesne litanije in zahvalna pesem, za vse v letu 1931 prejete dobrote. Spoveduje se ta večer od končanih litanij do 6. ure zvečer.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 6., vesoljna odveza 8 in 25.

Dekliška Marijina družba: shod pri katerem se vršijo volitve družbenega predstojništva 8., skupno sv. obhajilo 27., dekliški večeri po oznanilu v cerkvi.

Fantovska Marijina družba: shod in skupno sv. obhajilo 8., drugi sestanki po oznanilu v cerkvi.

Marijina družba za žene: shod 13.

Mladinska pobožnost: 13. popoldne, ko je nagovor za otroke in pete litanije Matere božje z otroškim petjem.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 12., dečki in deklice osnovne šole 19.

Župnijska kronika za oktober.

Oktober v naši župniji poročeni:

1. **Cellar Josip**, trgovski poslovodja, Stara Loka 5 in **Tavčar Ana**, učiteljica, Križe 24, poročena pri Sveti Ani 4. oktobra.

2. **Košir Peter**, delavec, Putehof 108 in **Jelar Frančiška**, delavka, Putehof 126, poročena 10. oktobra.

3. **Zupan Vinko**, čevljar, Tržič, Za Virjem 9 in **Zupan Jožefa**, delavka, Tržič, Cerkevna ulica 19, poročena 10. oktobra.

4. **Polajnar Anton**, pilarski brusač, Bistrica 47 in **Kramar Valentina**, delavka, Ročevnica 38, poročena 18. oktobra.

5. **Oman Janez**, delavec, Bistrica 37 in **Hočevar Marija**, delavka, Tržič, Ahačiča Franca ulica 4, poročena 28. oktobra.

Oktober v naši župniji umrli:

1. **Habjan Mihaela**, zak. hči pilarja, rojena v Tržiču 8. 9. 1931, umrla v Tržiču, Kurnikova pot 4, dne 15. oktobra.

2. **Meglič Anton**, samski čevljar, rojen pri Sv. Ani 13. 5. 1857, umrl pri Sv. Ani 62, dne 16. oktobra.

3. **Müller Franc**, samski gozdarski pripravnik, rojen na Bistrici v Rožu na Koroškem 8. 10. 1909, umrl v Putehofu 18. oktobra.

4. **Ogris Marija**, samska sobarica, rojena v Borovljah na Koroškem 28. 5. 1908; umrla v Putehofu 18. okt.

5. **Tomazin Terezija**, zakonska hči tov. mojstra, rojena v Tržiču 10. 10. 1931, umrla v Tržiču, Cerkevna ulica 7, dne 25. oktobra.

6. **Meglič Lovrenc**, posestnik, rojen pri Sveti Ani 10. 8. 1872, umrl pri Sveti Ani 51, dne 29. oktobra.

Oktoberska poročila od drugod:

1. **Jagodic Kristina**, rojena 21. 12. 1909 v Tržiču 128 se je poročila pri Sv. Štefanu pri Haimburgu na Koroškem, dne 4. 10. 1931 s **Hribernik Boštjanom**.

Za predstavnika in založnika: **Anton Vovk**, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: **Dr. P. Gvido Rant, O. F. M.**

Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: **Srečko Magolič.**